

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(XIV.)

A' TS. ÉS KIR. FELSÉG' KEGTELMEVEL

Indult BÉTSBÖL Kedden 16. Februáriusban. 1796.

* *

A' Báseti Quasi-Policusok esmet meg-
szollaltak. Forgattyák az Irásokat — mindenütt va-
dászszák az igazságot — és, lövik helyette a' Ba-
kot. —

Némellyek a' Reubel szavait feszegetik, a' ki
az úgy nevezett *Márs'* mezejénn, a' 21-diki innep-
ések alkalmatóságával, így szollott vólt egy Orá-
ziójábann: — „A' Terrorismus *nem áll többé*
ábra!„ — és ezenn biztató szavakhoz képeft, így.

○

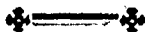
ketsegtetik a' *Párisiakat* jobb jövővel: — „Az elevenedő Jakobinusoktól való félelem, a' nem-rézfz-re-hajlásból ítélők előtt, nem nagyinak látszik lenni. Az ő Klubjaik czédulákat raggattatnak-ki az úttzák-ra, és azzal érik meg — nem is minden *Jakobinus* Terrorista. A' nép' kezibenn nintsen fegyver — *Páris* körül pedig minden felöll, Reguláris katonák' kordonnya fekszik, mellynek segedelme által a' Directorium mindenkor meg-zabolázhattya a' lármázókat s. a. t. —

Mások a' Directorium' hirdetésit veszik elő, a' mellybenn az közelébről, jó békefességgel biztatta vólt Frantzia országot: — „A' mi táborainknak fékvése, (így szoll a' Directorium) inkább jó reménséget, mint nevettséges félelmet önthet belénk a' jövő esztendei táborozás iránt. A' *Sambrei*, *Mosai* és *Rénusi* táborjaink, a' *Mosella*', *Saar*' és *Queich*' linéájibann, és *Luxemburghan*, meg-győzhetetlen helyekenn fekszfnek. A' tovább fekvő helyekről tsak a' téli szál-lás és fegyver-nyúgvás' kedviért vonták hátra magokat. Az *Eszaki Európát* fenyegető háboru; az a' Contra-Szövetség, a' mellyet mi nem soká szembe fogunk állítani a' Coalitzióval; az *Olosz Országok*' terhes környülállásai; és az *Ánglusok*' Finántziájának ki-száradása; mind ezek reméltetik velünk, hogy az állhatatofság és utolsó erönknek a' háboru' folytatására való elő-keresése, nem soká egy jó békefességgel fogja meg-jutalmaztatni áldozatainkat. s. a. t.,— A' Politikusok rázzák a' fejeket erre a' jelentésre, azt felelvén; hogy kösfönik a' jó békefességet: de szeretnék, ha tsak kevesebb Pra-

mifsákból hozná-ki a' Directorium, ezt a' rövid *Con-*
clusiot, hogy: békeféség lesz. Mert, mennél töb-
 bek a' Præmifsák: annál nehezebben következik
 igaz *Conclusió* belőlök. Ha csak annyi igaz ebből
 a' *Conclusióból*, a' megnyit a' Præmifsákbann
 kétttségbe nem lehet hozni: úgy háboruval bíztatta in-
 kább a' Directorium Frantzia országot. Mert az *Északi*
 háborut már jó részt meg akadállyoztatta a' *Lengyel*
 dolgok' el-tsenedesedése. A' *Contra-Szövetség* hol
 van? Az *Ánglusok* elég Finántz kút-főre találtak
 Nap-keleti *Indiában*, &c.

A' harmadik rendü Politicusok a' *Santa Crux*
 híres *Reflexióit* veszik elő, és azokból akarják ki-
 kabalázni, hogy kinek mit ígérjen jövendőre a' *Hadi*
Tactica. — Ez a' *Santa Crux* nevü Sz. Atya mon-
 dotta volt: hogy ő, abbann a' történetben, ha *Frant-*
zia Ország *Hollandiával* öszsze szövethetnék,
 nem esmerne valamelly hadi seregnek egy kemén-
 nyebb szorois-útat annál, mint *Austriai*
Belgium a' *Frantzia ország* és *Hollandiai*
határ várai között, s. a. t.

Illyen híd, vagy szoross-út lévén *Austriai Bel-*
gium a' *Frantzia* és *Hollandus* várai között, azt a'
 következést tsinálják belölle a' mi Politikusaink, hogy,
 mi-helyest a' *Frantziák* erről a' hidrol le-nyomattat-
 nának, azonnal a' *Hollandiai* váraiba vennék-bé ma-
 gokat, és a' *Tsáfzáriaknak* ugyan azonn hídra fél-meni
 ni a' *Hadi-Tactica* meg nem engedné; csak *Kölnig*, *Tri-*
erig és *Achenig* elő nyomulni pedig, nem lenne
 ok. Itt keresik a' Politicusok, a' *Tsáfzáriak*' része-

ről a' fegyver-nyúgvás' okát is: mert más oldalra és más-közép-pontra kellett (a' mint ők vélik) a' hadi készületeknek özfíze vonódni. — „A' Prússus hadi-éfsz is (így szólnak ezek) bé van avatva ennek a' szorofs-útnak titkaiba, annyira, hogy ha az *Ausztriaiak* oda elő nyomulni akarnának: akkor az előbbeni *Demarcations-linéák* ésmet ujj erőt fognának nyerni. A' *Zweybrückeni* Ujjság írja, hogy *Prússus* Printz *Hohenlohe* és *Hardenberg*, nem egyébért mentek légyen most *Berlinbe*, hanem, hogy *Wejphaliától* fogva *Franconiáig* egy *Demarcations* lineát szabjanak-ki. — Ha a' Tsáizáriak egyenesen *Hollandiába* vették volna bé magokat *Belgiumbol*: úgy ez nem válhatott volna egy szorofs útta: de ellenbenn *Hollandia* sem izenhetett volna hadat *Angliának*, következés-képpen *Anglia* sem foglalhatta volna el az *Indiai Hollandus* gazdag helyeket: pedig talám mind ezeknek meg kellett történni, 's-talám ez volt a' valóságos kevénság. — De a' *Politicus* mind ezekre tsak hajtson fejet, és tegyen vallást, hogy jól vagynak. — Gyanítani lehet, hogy magokat a' Német seregek a' *Santa Crux* *Belga-szorofs-úttya* felöll az idénn inkább tsak oltalmazólog viselvén, ott fognak kereskedni, a' hol nints helye a' *Santa Crux* szorofs úttjának, t. i: *Olosz ország* és *Alsátzia* feiöll. Ezen a' részen a' *Lyon*, és a' *Déli* több zenebonás *Frantzia* városok' környülállásai is, segíthetik a' munkát.

Neuwiedből azt írják, hogy ott és azonn aloll ésmet éppen olyan hadi módonn néznek ki a' *Rénus* vidékei, mint a'-hogy valaha néztek, és még tsak azt nem hallják az emberek, hogy a' fegyver-nyúgvásnak félbe-szakadása ki-hirdettetett volna. *Colblentzben* a' rénus partya felöll még a' házakat is le tépték a' *Frantziák*, és ágyukat fzegeztek-ki azokra. — Mindenütt maschéroznak elő meg-vízsza, és szaporodnak. — *Neuwied'* vidékire is érkezett közélébbről egy *Ts. K.* Indzsiner, és ujj sántzolásokrol foly a' hír.

✻═══════════✻

A n g l i a.

A' *Grenville*' és *Pitt*' projectomjaiknak (az ő úgy nevezett *Securitatis* és *Conventions Billjeiknek*) dolga, nem hogy tsendeféségbe ment és egészfézen elfelejtődött volna: hanem sőt inkbb már most, az úgy nevezett *Whig-Klúbnak* ujjontan lábra állítottótt egyesülése által, ezen *Billek* ellen egész egy nyilvánosságos háborut indított az Oppositzió. Közelébb-ről, a' népnek ezen *Billek* ellen való egyesítésére, egy *Formulát* adott-ki a' nevezett *Klúb*, hogy azok, a' kik az Oppositzióval egyet értenek, írják alája neveiket azenn *Formulának*. A' *Formula* ez: —,

„Midőnn mi alább-irták, a' mi eleinknek azonn álhatatos és nevezetes magok-meg-eröltetéseikre emlékezünk, a' mint ezek a' múlt időnek minden szakaszfaikban a' köz jónak elő-mozdittására, és ezen Nemzet' szabadságának lábra-állittására törekedtek: ezennel ígéretet teszünk egy-másnak, és kötelezzük magunkat a' Hazára nézve egész cerimoniával, hogy azoknak a' két *Actáknak* el-töröltetésekre mellyek közzül egyik a' Rébellis Gyülekezeteknek hathatos meg-akadályoztatásokra, a' másik pedig a' Királyi fzemellynek és az Országgló-széknek a' Rébellis próbák ellen való meg-oltalmaztatására kéfzítettett — a' törvényekkel és Constitutzióval meg-egyező minden eszközoeket elő veszünk; mivel-hogy mi mind ezeket a' két *Státutumokat*, az *Ánglusok* régi és kétségen kívül tétetett Jusaik' és Szabadságaik' el-nyomattatásokra-valóknak tarttyuk lenni, a' melly Jusokat és Szabadságokat az *Ánglusok* magoknak, az 1688-dik esztendő-beli felséges Revoluzió' alkalmazatságával kívántak, és a' mellyek nekiek akkor, az úgy nevezett *Jusok-Billje* által, meg is adattattak. „

„ J. C. Fox. „

(A' *Whigg-Klub* itt most nem teszen egyebet, hanem csak azt a' pártot az *Ánglusok* között, a' melly meg-egyező értelembeenn vagyon a' Parlamentom-beli Op-

pozícióval, és a' melly következés-képpen ezzel együtt, szüntelen való vetélkedésben vagyon az ellen a' párt ellen, a' melly *Torysnak* neveztetik, melly az országoló szék' párttya, és ezért már ma inkább csak *Miniserialis-párt* név alatt fordul elő. Így a' *Whig-Klub*ót is *Oppozitzió-Klubbjának* lehetne nevezni már ma; hanem ez, erősebben szokásba hagyta még eddig maradni a' régi nevit, mint a' másik.)

E' mellett az *Egyesülő-Formula* mellett 's-ezzel egyfzersmind, egy *Magyarázatot* is tett a' *Klub* közönségessé: mi indította légyen ötet arra, hogy (a' mint a' *Magyarázatbann* neveztetik) egy ilyen nagy *Nemzeti eszközt* vegyen elő. Ha egy magános személyek' társasága (így szoll a' *Klub*) arra érzi magát határozottottnak lenni, hogy a' népnek egy nagy *Nemzeti eszközt* projectáljon: akkor az, tulajdon characterje iránt való tekintete, és a' *Publicum'* ítéletéhez viseltető tisztelete által köteleztetik arra, hogy azokat az okokat ki nyilatkoztassa, a' mellyek által egy ilyen lépésre indítottodott. — Meg vallja a' *Klub*, hogy ez nem rend szerént való dolog, és csak rendkívül való környülállásokra nézve hagyattathatik jóvá: de az Ország környülállásai már nem eugedig tovább azt, hogy a' *Klub* principiuminak elő-segélése, csak az ő tagjainak külön-külön való igyekezetire bizattathassék. A' *Whig-Klub*, a' melly a' *Britanniai* Constitutzióhoz, a' mint az a' *Revolutzió'* alkalmatosságával bé-hozatott, változhatatlan hajlandósággal viseltetik, tellyefséggel nem lehet lágy-melig indulattal való szemléldje a' *Szabadság'* azon fundamentomai fel-forgattatódásának, a' mellyek ugyan azonn időbenn erőssítotttenek volt meg. A' *Constitutzió*, a' *Klub'* ítélete szerént, már most csak annak a' méltoságnak igazságos gyakorlása által állittathatik lábra, a' mellyel a' *Nemzeti gondólkodás'* módgyának örökké birni kell a' *Törvény-hozás'* dolgábann. Ők tehát minden még eddig törvényes eszközök által a' közönséges ítéletre apellálni, és ez iránt ettől egy magyarázatot kéválni kötelelségekek tarttyák. Erre az okra nézve, meg-

hívják hazafi-társaikat, hogy magokat, a' Parlamen-
tomban törvényé vált két *Billeknek* el-töröltetődé-
sek iránt egyesítsék — 's-több e' félek., — A' *Con-*
clusioja ennek a' Klúb' *Magyarázattyának*, egy pár
szóval végezetre ide megyen-ki: hogy, mind ezek így
lévén, magokat az el-nyomattatásnak minden ellen-
ségei egyesítsék, és, azonn veszedelmes ujjítások-
nak el-törölése végett, egy tisztességes, de nyomos
és fontos jelentő-írás által, a' Törvény-hozó Testhez
folyamodgyanak. A' melly eszköz valamint a' Con-
stitúzióval és törvényekkel meg-egyező: úgy felette
szükséges és sürgető is; mert, a' midönn a' rosfsz
emberek egy-mással özfíze-esküfznek, akkor szük-
ség, hogy egy-más között a' jók is egyesüljenek. ,,

A' *Londoni fő Bánkó* ezekbenn a' napokbann a'
kész pénz-beli fogyatkozás miatt, a' válto-tzedulákat
szükötskén kezdvén fizetni, a' lett a' következése,
hogy egy a' főbb KereskedőHázak közzül akkor mind-
gyár, nem fizethető-állapotbann lenni jelentette ma-
gát, 's-több hasonló történetektől is tartanak.

Londonban a' *Pantheon* nevü épületben tartatni
szokott ál-ortzás bálak közzül egyikbenn, a' melly-
ben valami 700-zig való ál-ortzás emberek voltak
jelen, egy a' többi között, rongyos ruhában, meg-
lántzólva, és a' szájára egy lakatot vetve, szabadonn
született *Anglusnak* volt öltözve.

A' Királynének közelébb múlt neve-napján esett
cerimoniák' alkalmatofságával, a' *Toveri Káplánnak* egy
15 esztendős fia, tréfából egy Frantzia zászlót szúrt-fel
a' Királyi *Anglus* nagy zászló mellé, és 2 órák töl-
tek belé, míg észre-vétetödvén, azt a' Platz-májor on-
nét le-vettette.

Jan. 25-dikén nagy vendégséggel innepelék-meg
a' Fox születése napját az ő baráttyai a' *London*,
Krone, és *Anker* nevü Tsap-székekben: de többen
lévén, mint-sem ezekben a' három fogadóba el-tér-
hettek volna, töb más Tsap székeket is el-foglaltak

volt. Az elsőbenn a' meg-nevezett Tsap-székek köz-
zül, Hertzeg *Bedford*, a' másodikkann *Erskine*, más-
benn mások voltak a' dobzódás' Præsesei. — Ott
volt a' pohár-el köszönés formái között ez is: A'
Frantzia Respublikával való békeféség! — A' *Braun-
swaigi* Ház, és azok a' principiumok, a' mellyeknek
ez, a' Tronust köszönheti! Bár meg-gondolná az *Án-
glus* nép, hogy az ő julsá, tölle magától függ!
s. a. t.

Ján. 24-dikén nagyon meg-retentette volt egész
London várossát egy kemény föld-mozgás. Minden
azt gondolta, hogy föld-indulás vagyón. Mig egy-
fzer meg-érkezett a' bizonyos hír, hogy *Londontól*
12 mér-földnyi távolságra, egy puskaapor malom fel-
lobbanván, ez refzkettette úgy meg a' földet. A'
kár, valami 2 vagy 300 ezer forintra megyen, és 4
emberek vesztekel.

Az *Irlándiai* Vice-Király *Gr. Camden* Ján. 21-
dikén meg-nyitotta az oda való Parlamentom' ülés-
seit, a' midön a' Tronusból egy ahoz alkalmaztatott
beszéd által, az állandó és bétsülletes békeféségnek el-
érhetése végett szükséges háborúnak folytathatására,
illendő hadi Subsidiumnak meg-határozását javasolta.
Gondólják, hogy a' Parlamentom-ülései most nem
sokáig fognak tartani.

Ezekben a' napokban olyan szélvész volt *Lon-
donbann*, hogy kémént is néhányat tsapdosott a'
földhöz. A' tengerenn is sok kárt fogott okozni.

Chester várofsában egy *Britannia* nevü Proféta
támadott, a' ki éppen a' *Brothers* másfa. Ez is
sok szerentsétlenséget jövendől *Ángliának*, erőfseenn
Frantziáson gondólkodik, mint *Brothers*: — jutalmat
is kétség-kivül tsak ollyat fog venni mint *Bro-
thers*.

Ángliai tudósítások írják, hogy az *Amerikai*
Respublika' népefsége az 1790-dik esztendőbenn,
2,929,326 lelkekből állott légyen, és most 5,250,690-
ből áll. Az ujj *Washington*' várofsában már 7000
házak vagynak.

A' békefésésés környülállásokról így írnek a' 26-dik Januáriusi *Londoni* levelek: — „Némelly Politikusaink azt akarják most gyanittani, hogy a' Frantziák' ujj plánuma oda menne-ki, hogy *Ánglia* ellen a' többi tengeri Hatalmasságokat egyesítsék, minekatánna a' szározon tsatázó *Europai* Fejedelmek' coalitzióját meg-bontották. *Spanyol* ország szünés nélkül készitti magát, és a' *Londonban* lévő *Spanyol* Minister *del Campo*, minden oránn indulni fog *Paris* felé, hogy a' *Spanyol* és *Frantzia* országok között lévő Szövetséget még szorossabbann öfzsze kötözhesse. De tsak ugyan nem minden békefésésés traktálás felöll való reménség enyészett-el részünkröl, andyival is inkább, hogy az Oppozitzió' Fejei még egyfzer olyan készületeknek tétel'hez kezdettek hozzá, a' mellyek szerént abbann a' történetbenn, ha a' Ministerek nem valóbann igyekeznének rajta, az *Ánglus* népet akarják arra ingerelni, hogy hathatósann sürgeise a' békefésésés.

S z ö v e t t s é g e s B e l g i u m .

A' *Zselándiában* járt *Hollándiai* Követek, a' kik azért küldettek vólt oda, hogy a' *Seelandus* provisorius Kép-viselöket a' *Convent*' öfzsze-gyülése iránt való egyet-értésre reá vegyék: ezen tzeljoknak elérése nélkül oda hagyták ugyan már *Seelandiát*: de annyit tsak ugyan tsináltak, hogy magoknak a' *Seelandiai* városokban, a' millyen nevezetesenn *Göes* várossa is, barátokat szeréztek, és arra vették ezeket, hogy jelentö-írásokat küldvén a' Kép-viselökhöz, azokat a' *Hollándiával* való egyet-értésre intsék.

A' hadi készületeket szorgalmatosonn teszik a' *Hollándusok*. A' Hadi Tanáts olyan jelentést terjesztett a' Közönséges Rendek' elibe, hogy különö-sön az ágyuzó seregnek jó lábra lejendö állításánn szorgalmatoskodgyanak. Nevezetesenn, — 1)ször. Mindeneknek előtte az egész szározon lévő *Belga* hadi eröt, és az ahoz tartozó ágyuzó készületeknek

egész állapotját, a' Frantzia országló-szék előtt le-
írván, attol el-múlhatatlanul 12 fő, és 24 al értel-
mes Pattantjus tiszteket kérjenek: hasonló-kép-
pen kérjenek egy igen értelmes Pattantjus Ober-
ffert is s. a. t. 2) szor. Az ágyuzó sereget nevel-
jék. — 3) szor. Az ágyuzó, a' gyalog, és a' lovas
tábor' számára, 3 General-Inspectorakat nevezzenek-
ki, s. a. t.

S w é t z i a b o l.

A' Swéd Régens maga, egy *Reglémántot* (magyarul
Regulamentet) készített a' *Lovas* katonaságról, a'
mellyből egy *exemplárt* (egy nyomtatvánt) Karatson'
szombattyán Gen. Adjutáns Báro *Cederströmnek* ilyen
levél mellett küldött ajándékba: — „Az én ürefs oráim-
nak ezen munkáját, majd 20 esztendői szüntelen való
tapasztalásimnak próbált gyümölsit; senkinek nem
ajánlhatom inkább, mint egy olyan barátomnak, a'
ki velem együtt a' leg félelmesebb időkbenn áldoz-
ta-fel a' *Swétziai* hadi erőnek lábbra-állittására a'
maga idejét. Vajha ezen ajándék, ha melly kitsiny
is ő, mint egy igaz és hiv barát' háládatofságának és
barátságának áldozattya, úgy tartatódnek.

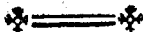
F r a n t z i a O r s z á g.

A' midönn közelébbrol *Párisban*, és egész *Fran-
tzia* országban a' Király' meg-ölettetésinek napja meg-
innepeltetett, és a' midönn a' Directorium' parantso-
lattyából, a' Királlyságnak gyűlölésére rendeltetve lé-
vő esküvés, mindenütt meg-ujjitódott; egy *Párisi*
Quotidienne nevü Ujjság éppen akkor, 16-dik
Lajosnak tiszteletére egy magasztaló beszédett adott-
ki, mellybenn a' többek közt ezeket is mond-
gya: — „

„Tegnap 21-dik Januárus vala. Tegnap, az Or-
szágló-szék' szem-ügye alatt ki-jövő minden Journá-
lok ifzonyuságokkal és az ellen az ember ellen va-
ló vádakkal valának meg-töltve, a' ki ez előtt Fran-

zia országonn uralkodott, a' kinek vérit a' Frantziák ki-ontották, és a' kinek meg-ölettetését már most esztendőnként innepelik. Midönn én az Ujjsag-íróknak ezeket az ő Furiáktól költsönözöttnek lenni láttzó kitesapásaikat olvastam, a' böls *Montesquieu*' következő szavai jutottak eszembe: — „Az a' poltz, a' mellyre kit-kit a' jövendő világ el-rendelni szokott, mint minden egyebek, tsak a' Történet' jó kedvétől vagy on fel-függesztetve. faj az olyan Fejedelem' ditsősége nek, a' ki egy olyan párttól nyomattatik el, a' melly az ő el-enyészése után leszen hatalmas-sá., — Ti felséges Írók, a' kiket az Országgló - szék azért tart a' maga zsöldgyán, hogy a' Respublikai tüzet minden szívekben élelzfzéték: én úgy vélem, hogy hozzátok hasonló vagyok. A' mint nektek, úgy nekem is szabad ki-mondani azt, a' mit arrol a' Fejedelemtől tartok, a' ki iránt ti a' jövendőt igen siet-tettétek. Valósággal nagy képtelenség volna az, ha a' mi Respublikánkban tsak azt lenne szabad írni, a' mi az Országgló-széknek tettik. A' rosz emberek, az igaz, hogy ezt sügdofsák egy-más' fülibe: de én meg-szégyenitem ezeket, a' midönn itt mindgyár a' 16-dik *Lajos*' élete-beli történetek közzül' egy néhányakat, az én módom és lelki-esmeretem szerént, elő-adok.

„Midönn 15-dik *Lajos* meg-holt, a' Nemzet so-hajtozva már rég ohajtotta a' maga törvényes Magistrátusainak helyre-állittódásokat, a' mellyektől meg-volt fosztatódva. Eleget akarván tenni 16-dik *Lajos* ezenn esdeklésnek, a' ízámkivettetett Parlamentomokat viszfza hívatta. Én tudom azt, hogy ez a' nép' kívánságainak ki-elégittésére tzelozó könnyü hajlandóság volt a' kut-feje sok veszélyeknek, mind 16-dik *Lajosra* mind pedig egész Frantzia országra nézve. Egy maga hatalmát féltő Király, Ministerjeinek választásábann árulja - el inkább titkon lappangó gond-gyait. Így, a' jó 12-dik *Károly*, a' jó *Cardinál d'Amboiset*, egy uralkodást szomjnhozó 14-dik *Lajos* pedig, a' Despota *Lonvoist* választtya a' maga Ministerjévé. Kik voltak a' 16-dik *Lajos* nevezetesebb

Ministerjei? A' köz vélekedés tisztelettel nevezi *Ma-lesherbes*t és *Türgót*ot, a' melly utolsóól így szol-
lott vólt 16-dik *Lajos*: — „Én *Türgótonn* és maga-
monn kívül senkit nem esmerek, a' ki a' népet iga-
zánn szeretné., — *Tyrannust* jelenthet-e' az ilyen
szó és ilyen választat? Igaz emberek! igazság' ba-
ráttjai! titeket kérdezlek meg; feleljetek! Ha *Euro-
pában* egy olyan Király lett vólna, a' kinek gon-
dolattyában se lévén az, hogy a' Frantzia Nemzet
ellen való Coalitzióba álljon, ellenben azonn szem-
pillantatbann, mikor ezt a' Nemzetet a' szabadság'
zárlója mellett özfze-gyűlni szemlélné, maga is
annak oltalmazására fegyverbe öltözködött vólna:
ugyan el-mondhatnók e' azt, hogy ez a' Király
örökké ellensége lett' vólna a' nép' szabadságának?
Patrioták! jusson eszetekbe az *Ámerikai* háboru, és
feleljetek tsak hamar nekem; mert külömbenn az
Ámerikaiak fognak felelni helyettetek. Még kérdek
égygyet: — Ha egy Király a' maga Státufsiban a'
Torturát, a' *Jobbagságot*, és a' *Robotat*, el-tör-
li: mit szolltok ti erről a' Királyról? — Feleleteite-
ket el-várván, magam azonn-közbenn mondom nek-
tek: hogy a' 16-dik *Lajos*' országlását mind ezek a'
jó-tételek nagyságofsá tették., —

Még több e'-féle meg-jegyzéseket is hordván
elő ez az Ujjság-Író a' 16-dik *Lajos*' országlása ide-
jéből, az utánn így végzi szavait: — „Nem akarom
a' Frantzia Monarchiáról való jegyzéseimet tovább
folytatni. Titeket kérdelek meg örökké-való kiálto-
zók; szollyatok igazat: mit akartok azzal, hogy min-
den történetet undok formába öltöztettek, és azonn
vagytok, hogy a' Historiát hazugságra vévén, ötet,
a' ti dühös gyűlölségetekből is részesithésétek? A' Res-
publika már áll: és ez elég. Miért túrjátok fel a' halottak'
hamvait? Ha jó a' jelen lévő országlás-forma: bizzátok a'
népre; hadd tegye azt ö maga fontba a' régivel. Ha
belső meg-győződés vagyon bennünk — ha egy sze-
rentsés és meg-elégedett nép hajlandósága az oltal-
mazónk: miért túrjuk özfze-meg-özfze a' halottak'
temető sírjait? és miért üldözzük tsufolódás által a'

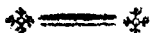

szereptséttlent még az ő utolsó menedék helyén is ?
— Én maga-magáért szereztem a' szabadságot: és nem akarok azokhoz az áhíttatosokhoz hasonló lenni, a' kik csak az *Ördögtől* való félelemből szerezik az *Istent*.

B é t s.

Itt a' *Tél* bé-álla Februarius' közepére leg alább annyibann, hogy a' *Béts* mellett lévő bértzek tegnap a' hótol meg-fejérülvén, a' *sele* (a' *Czigány-ként*) egy kevésbé hivesetskénn kezdett onnét le-fúvni. Sőt már ma még itt alatt is keményen kezdett píl-angóznai a' *hó-pilla*. — *A' Telet nem eszi-meg a' Farkas.*

A' Bétsi Udvari Ujjságbann ilyen hír-adást olvasunk: — „Ő Ts. Királyi Felsége ezen hónapnak 10-dikén Fő Directoriális Minister Gr. *Kollowráth*hoz egy Kabinét-beli irás mellett egy *Kupferamt*-beli, vagy *Költsönözö Bánkó*-beli *Obligátziót* küldött által. Ezt az *Obligatziót* egy magát meg-nevezni nem akaró Magyar Gavallér, a' Magyar országtól kívántatott *Zab'* ki-szolgáltatásának pótlására, és olyan jelentéssel adta által, hogy még a' *Vármegyéjében* is 4000 mérő zabot, fog adni önként való hadi segittségül. Ő Felsége ezen patriótai adománt leg kegyelmesebb köszönettel és egészszen ki-tettző meg-elégedéssel fogadván, a' maga *Kegyelmes* indulattyát a' *Patriota* adakozó iránt ezennel méltoztatott ki-mutatni. „

E r d é l y.

Az *Erdélyi Réformáta Eklésiák' Superindensévé,* Fő Tisztelendő *Abacs Ur* a' Fő Consistorium által meg-tétettetvén, már csak a' Felsőbb helyekről várja a' Confirmátziót.

Maros Vásárhellyi vólt érd. Senátor Tekintetes *Fülöp Samuel Ur*, ezenn városnak Birájává tétett.

M a g y a r O r f z á g.

Eger, Jan. 30-dikan. —

Ezen hónapnak 27-dik napján T. N. *Heres*, és *Külső Szolnok* egyesült Vármegyéknek tartatott nálunk Építő széke (restaurátziója) melly alkalmatossággal a' Tiszt - viselő Urak között, a' Nagyobbak mind meg-erősítettvén hivataljaikban, csak a' következő kitsiny változások történtek: a' *Gyöngyösi* járásban *Farkas* nevű all Sz. bíró Ur' helyjébe *Gosztonyi Ignácz Úr*, e' helyett pedig Eskütnök *Erős János Úr* választatott. — A' *Mátzai* járásban All-szolga bíró *Okolitsányi János Úr* helyett *Ivadi János Ur* tétett. A' *Tarno* mellyéki járásban Eskütt *Pethő Imre Urat*, *Freyzeizer Úr* váltotta-fel. *Gosztonyi Antal Úr* a' particularis Perceptorságról önnként le - mondván, ezt *Balásovics János Úr* nyerte-el.

* * *

Kassa. —

Februáriusnak 5-dikán. — A' múlt hónapnak éppen három utolsó napjain ezen Szabad Kir. Várasnak restaurátziója volt: Birónak *N. Stehovits István* Ur, Polgár Mesternek *Bányai Mihály* Ur, Váras' kapitánjának pedig *Svejtzer Antal* Ur, mint a' kik közönséges meg-elégedéssel már több esztendőök óta viselik hivataljaikat, meg-hagyattattak. A' Tanátsban mellynek most híjja nem volt, semmi változás nem történt. A' Községbe *Fogel János*, és *Weisz Antal* Urak, mint újj tagok léptek-be.

* * *

Kassa, Febr. 4-dikén. —

Itt' a' Landerer' *Ozvegyének Typographiájában* nyomtattatik Magyarra fordítva: *Das Petermännchen, eine Geister Geschichte*, nevű könyv, a' magyar tizme: *Törpe Péter*: A' mi' az eredeti Munkát illeti, azon kívül hogy már másodszor is kiadattatott, szomorú játékok is készültek belőlle, és mindenütt igen kedvesen olvastatik. A' fordítása jó, a' nyomtatása pedig t. i. a' betűji, és papirosza olyanok nagy s rétbén, a' millyenek még ezen Typographiából nem kerültek-ki. A' *Sz. József* nevű *Pesti Vásárra* kész lesz, és *Pesten Kilián Könyváros* Urnál már árúztatni fog az 1-ő Részze. Az árra még meg nem határozottatott. A' mi a' könyvnek foglatját illeti, az a' bújaságot olly különös, és ritka szomorú történetek által teszi az ő következéseire nézve gyűlöletessé, mellyek az Olvasót valamint erőssen mulattatják, szinte úgy tanítják is. Mihent az 1-ő Részze el-hagyja a' sajtót, azonnal a' második Részze fog nyomtattatni, és ez is nem sokára készen lesz.

Ugyan csak itt' nyomtattatik az *Ellinger'* typographiájában, a' híres *Zolikoffernek* az erköltsi nevelésről írott munkája, magyar nyelvre fordítatva. Ez is kész, és találtatható lesz a' *Pesti Sz. József* napi

Vásárkor Kilián Könyv-árros Urnál. Ezt a' munkát, *Zolihoffernak* a' neve is eléggé ajánlja, és betessé teszi. Vajha a' Szülők, és Tanítók, igyekeznének ezen könyvet meg-szerezni, és szorgalmatosan olvasni, 's meg-tanúlni belőle a' nevelésnek az ő leg-nevezetesebb részét, mellynek nem tudása-miatt számtalan szerentséden Ifjakat, mint a' 102szf nevelés áldozatait naponként ízelelhetünk.

Nálunk valóságos tavaszi üdők járnak, a' feneketlen sár ki kezd száradni, az ételekre való portékák óltsódnak, és ezekkel együtt, a' búza, rozs, 's a. t. is:

* * *

Posonbol. —

Hámvazó-Szeredánn, a' Fárságnak be-végzésére, rövidenn.

Claudite jam gulas Homines, sat multa bibiftis! —

— — *Mómus*; ki tsak mosollyga magábann;

Középre ki álla könnyű paputsábann.

's Illy kérdéssel végzé nállunk a' *Fárságot*;

Ekhóza melly éjjel, 's nappal sok vig hangot. —

Bakhusnak fiai! - - - már ti mit tsináltok?

És *Vénus' Leányi!* - - - kiknek oda báltok?

Jók voltatok! - - - annyi hadd legyen most elég;

Mért úgy élteteknek métsé, hamar elég. —